

2026-CI İLİN DÖVLƏT BÜDCƏSİNDƏ TƏHSİL XƏRCLƏRİ ÜÇÜN 5 MİLYARD 15 MİLYON MANAT VƏSAİTİN AYRILMASI NƏZƏRDƏ TUTULUR

Emin Əmrullayev Milli Məclisdə dövlət büdcəsinin müzakirəsində iştirak edib

Noyabrın 13-də Milli Məclisin Aqrar siyasət, Ailə, qadın və uşaq məsələləri, Elm və təhsil komitələrinin birgə iclası keçirilib.

“Azərbaycan müəllimi” xəbər verir ki, iclasda “2026-cı il dövlət büdcəsi haqqında” Qanun layihəsi müzakirə olunub.

Müzakirələrdə elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov, Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov, iqtisadiyyat nazirinin müavini Səməd Bəşirli, maliyyə nazirinin müavini Himalay Məmişov, komitə sədrləri, deputatlar və digərləri iştirak edib.

Birgə iclasda çıxış edən Emin Əmrullayev bir sıra vacib məsələlərə toxunub, təhsilin ayrı-ayrı səviyyələri üzrə geniş məlumat verib.

“2026-cı ilin dövlət büdcəsində təhsil xərcləri üçün 5 milyard 15 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur. Bu, ümumi büdcənin 8,3 faizini təşkil edir. Sözügedən rəqəm 2025-ci illə müqayisədə 85 milyon manat və ya 1,7 faiz çoxdur.

2003–2025-ci illər ərzində 3600-dən çox məktəb binası tikilib və əsaslı təmir olunub. Bu tədbirlər nəticəsində 1,3 milyondan çox şagirdin təhsil şəraiti əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılıb.

“Böyük Qayıdış” Proqramı çərçivəsində 2025-ci ildə Kəlbəcər, Xocavənd, Füzuli, Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında 5 yeni məktəbin tikintisinə başlanılıb. Son üç ildə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə ümumilikdə 20 məktəb bərpa olunub, onların 18-i artıq fəaliyyət göstərir. Hazırda bu məktəblərdə 3500-ə yaxın şagird təhsil alır, 380 pedaqoq və 140 texniki işçi çalışır.

Gələcək illərdə keyfiyyətin artırılması məqsədilə Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti və Azərbaycan Texniki Universitetinə tələbə qəbulu sayının azaldılması nəzərdə tutulur. Nəticədə bir tələbəyə düşən xərclər artacaq. Çünki orada daha yüksək keyfiyyət tələb olunur.

2025–2026-cı tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunanların sayı ötən illə müqayisədə 10,6 faiz artıb. Əgər 2005-ci illə müqayisə etsək, bu göstərici 2,3 dəfə, 2017-ci illə müqayisədə isə təxminən 1,5 dəfə yüksəlib. Bu, ölkədə ali təhsilə marağın artdığını və təhsil imkanlarının genişləndiyini göstərir.

“SABAH” proqramı ali təhsildə keyfiyyətin artırılması baxımından uğurlu model kimi özünü doğruldub. Növbəti il üçün bu proqramlara 412 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur. Bu da 135 min nəfərin təhsil xərclərinin dövlət tərəfindən qarşılanması deməkdir.

Beynəlxalq olimpiadalarda iştirak edən 51 şagirdimiz medal qazanıb, onlardan 14-ü qızıl medalın sahibi olub. Bu, ölkəmizin ümumi təhsil sistemində keyfiyyətin artdığını göstərən mühüm göstəricidir.

Peşə təhsili sahəsinə dövlət tərəfindən ayrılan vəsait ilbəil artır. Peşə təhsili üzrə 2026-cı ilin dövlət büdcəsində 125,5 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub. Bu, 2025-ci illə müqayisədə 23,3

milyon manat və ya 29 faiz artım deməkdir. Hazırda 76 peşə təhsili müəssisəsində yüksəldilmiş ixtisas tədrisi həyata keçirilir. Ümumilikdə tələbə qəbulu 27 min nəfəri ötürüb. Onların 23,7 mini, yəni 84,3 faizi dövlət sifarişi əsasında təhsil alır. Ödənişli əsaslarla təhsil alanların sayı isə 15,3 faiz təşkil edir.

2020-ci ildən etibarən peşə təhsili müəssisələrində mərhələli şəkildə modul əsaslı tədris modelinə keçid həyata keçirilir. Hazırda 88 min 400 tələbəni əhatə edən 90-a yaxın peşə təhsili müəssisəsində bu model tətbiq olunur. Növbəti ildə bu sayın 112 min nəfərə çatdırılması planlaşdırılır. Bu məqsədlə dövlət büdcəsindən əlavə 60 milyon manat ayrılacaq və ümumilikdə bu istiqamətdə 130–170 milyon manatlıq maliyyə dəstəyi nəzərdə tutulur.

Məktəblərdə daimi və rəqabətli modelə keçid nəzərdə tutulur. Məqsəd müəllimlər üçün daha rəqabətli, dayanıqlı və ədalətli əmək sistemi formalaşdırmaqdır. Yeni model müəllimləri məcbur etməyəcək, tamamilə könüllü və rəqabətə əsaslanacaq.

Biz keyfiyyətli təhsil istəyiriksə, müəllimlərimizdən də daha yüksək standartlar tələb etməliyik. Təhsil sisteminin keyfiyyəti onun müəlliminin keyfiyyətindən yuxarı ola bilməz. Bu baxımdan müəllimlər üçün müəyyən etdiyimiz standartlar əvvəlkilərlə müqayisədə daha yüksək səviyyədə olmalıdır. Əlbəttə, bu, müəyyən çətinliklər yarada bilər, amma təhsilin inkişafı nəminə bu yoldan çəkinməməliyik.

Təcrübə göstərir ki, Azərbaycan təhsil sisteminin ən həssas və eyni zamanda ən mühüm hissəsi ibtidai təhsildir. İbtidai təhsildə problemləri həll etmədən orta və ali təhsildə dayanıqlı nəticələr əldə etmək mümkün deyil. Təqribən 40–50 faiz şagird ibtidai mərhələdən sonra təhsildə davamlılıq baxımından çətinliklərlə üzləşir. Buna görə də əsas məqsədimiz ibtidai təhsilin keyfiyyətini yüksəltməkdir.

Uşağın təhsilə münasibətinin formalaşmasında ailə və ev mühiti az rol oynamır. Valideynin təhsilə yanaşması, uşağın öyrənməyə motivasiyası prosesin uğuruna birbaşa təsir edir. Ona görə də biz yalnız məktəb daxilində deyil, ailə mühitində də təhsilə dəyər verən bir mədəniyyəti təşviq etməliyik”.

Emin ƏMRULLAYEV:

2003–2025-ci illər ərzində 3600-dən çox məktəb binası tikilib və əsaslı təmir olunub

Son üç ildə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə ümumilikdə 20 məktəb bərpa olunub, onların 18-i artıq fəaliyyət göstərir

Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti və Azərbaycan Texniki Universitetinə tələbə qəbulu sayının azaldılması nəzərdə tutulur

Növbəti il üçün “SABAH” proqramlarına 412 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur

Beynəlxalq olimpiadalarda iştirak edən 51 şagirdimiz medal qazanıb

Peşə təhsili üzrə 2026-cı ilin dövlət büdcəsində 125,5 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub

Məktəblərdə daimi və rəqabətli modelə keçid nəzərdə tutulur

Biz keyfiyyətli təhsil istəyiriksə, müəllimlərimizdən də daha yüksək standartlar tələb etməliyik

İbtidai təhsildə problemləri həll etmədən orta və ali təhsildə dayanıqlı nəticələr əldə etmək mümkün deyil

Biz yalnız məktəb daxilində deyil, ailə mühitində də təhsilə dəyər verən bir mədəniyyəti təşviq etməliyik